

Granskning av Linnéuniversitetets ansökan om tillstånd att utfärda dietistexamen

Uppdraget

Linnéuniversitetet har den 6 oktober 2022 ansökt hos Universitetskanslersämbetet (UKÄ) om tillstånd att utfärda dietistexamen. Vi, biträdande professor Elisabet Rothenberg (ordförande), Högskolan Kristianstad, docent Frode Slinde, Göteborgs universitet, arbetslivsföreträdare Stina Engelheart, Örebro kommun och studentrepresentant Marwa Al-Horaishawi, Umeå universitet har fått i uppdrag av UKÄ att granska ansökan.

Bedömning

Vår bedömning har gjorts utifrån de krav som ställs i högskolelagen och högskoleförordningen samt utifrån de krav som finns sammanställda i Vägledning för ansökan om tillstånd att utfärda examen. Uppdraget ligger inom ramen för det nationella systemet för kvalitetssäkring av högre utbildning (Nationellt system för kvalitetssäkring av högre utbildning. Redovisning av ett regeringsuppdrag, Rapport 2016:15). Underlag för bedömningen har varit Linnéuniversitetets ansökan om examenstillstånd, kompletteringar som inkom 17 februari 2023 samt intervjuer som genomfördes den 3 mars 2023. Vid detta tillfälle genomfördes gruppvisa samtal med högskolans ledning, institutions- och utbildningsledning, studenter samt lärare. Vår bedömning redovisas i bilaga 1. Bedömningen sammanfattas i ett samlat omdöme med motivering.

Bedömarens preliminära yttrande har skickats till lärosätet på delning, för att påpeka eventuella sakfel. Delningstiden var tre veckor. Det svar som lärosätet inkom med framgår av bilaga 2. Vi har tagit del av lärosätets svar, och i de fall där vi gjort bedömningen att det varit relevant har ändringar gjorts i yttrandet.

De sakkunnigas rekommendation

Vi föreslår att UKÄ beslutar att inte ge Linnéuniversitetet tillstånd att utfärda dietistexamen.

De sakkunniga

Elisabet Rothenberg

Frode Slinde

Stina Engelheart

Marwa Al-Horaishawi

Bilaga 1

De sakkunnigas motiveringar

Lärosäte	Examenstillstånd	ID-nr
Linnéuniversitetet	Dietistexamen	A-2022-10-5357
<p>Bedömningsområde: Förutsättningar</p> <p>Yrkesexamen</p> <p>Omdöme: Inte tillfredsställande</p> <p>Motivering: <i>Angiven examen är reglerad och ryms inom examensordningen.</i></p> <p>Lärosätet ansöker om tillstånd att utfärda dietistexamen med omfattning om 180 högskolepoäng, som planeras att ges på helfart om 30 hp per termin. Utbildningen ligger till grund för att ansöka om legitimation som dietist hos Socialstyrelsen och ger även behörighet till studier på avancerad nivå. Bedömargruppen konstaterar att angiven examen är reglerad och ryms inom examensordningen.</p> <p><i>Utbildningens innehåll inklusive eventuella inriktningar har inte rimlig omfattning och avgränsning i förhållande till yrkesexamen.</i></p> <p>Lärosätet beskriver i ansökan att den planerade utbildningen ska ha ett upplägg där de tre första terminerna syftar till att introducera studenterna till dietistyrket och ge naturvetenskapliga grundkunskaper. Under utbildningens tre avslutande terminer planeras för fördjupningskurser inom klinisk nutrition, där huvudområdet i kursplaner anges vara biomedicinsk vetenskap. Dessa kurser ska i hög grad vara riktade mot examensmålen inom kunskapsformen färdighet och förmåga. Under den sista terminen läses kurserna <i>Verksamhetsförlagd utbildning för dietister 15 hp</i>, samt <i>Examensarbete 15 hp</i>. Den planerade utbildningen kommer att ges som fler-formsundervisning, i ansökan kallad blended learning, vilket innebär att digital undervisning blandas med moment som utförs på campus.</p> <p>I ansökan och under intervjun beskriver lärosätet den planerade utbildningens innehåll. Bedömargruppen finner det anmärkningsvärt att kunskapsområdet dietetik inte omnämns i ansökan. Enligt bedömargruppen är dietetik ett centralt begrepp för dietistprofessionen i Sverige, vilket till exempel bestyrks av innehållet i flera befintliga dietistutbildningars utformning samt av att den vedertagna engelska översättningen av dietistexamen är Degree of Bachelor of Science in Dietetics. Under intervjun resonerar lärosätet dels att dietetik är ett begrepp bland många andra tänkbara, dels om att dietetik är ett givet utbildningsinnehåll som inte behöver nämnas. Bedömargruppen finner detta motsägelsefullt. Bedömargruppen ser flera otydligheter i utbildningens innehåll och anser att delar av utbildningens innehåll är alltför ytligt beskrivet. Det gäller till exempel Nutrition Care Process (NCP) som återfinns i de till ansökan bilagda kursplanerna, men som inte specificeras närmare, samt specialkost inkluderat konsistensanpassning både i praktik och teori. Kostundersökningsmetoder och nutritionsproblem inom olika former av högspecialiserad vård är moment som bedömargruppen saknar information om. För flera av dessa moment finns anknytande kursmål i de till ansökan bilagda kursplanerna men bedömargruppen anser inte att ansökan inklusive kursplanerna på ett tillräckligt tydligt sätt visar hur innehållet behandlas i utbildningen.</p> <p><i>I ett rikstäckande perspektiv finns ett allmänt intresse av att examen får utfärdas.</i></p>		

I sin ansökan hänvisar lärosätet till flertalet källor som menar att det utbildas för få dietister i Sverige. Detta visar sig också i antalet lediga tjänster via Arbetsförmedlingen. Lärosätet hänvisar också till att det för närvarande inte finns någon dietistutbildning i den södra och sydöstra sjukvårdsregionen (nuvarande utbildningar finns i Umeå, Uppsala och Göteborg). Bedömaregruppen instämmer i att det finns ett ökat behov av dietister och därmed utbildningsplatser i södra Sverige.

Bedömningsområde: Förutsättningar**Personal (Lärarkompetens och lärarkapacitet)**

Omdöme: Inte tillfredsställande

Motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är inte adekvat och står inte i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Lärosätet ombads att komplettera sin ansökan med en detaljerad förteckning över lärarkompetens och lärarkapacitet. Förteckningen visar att 19 för närvarande anställda adjunkter, lektorer och professorer förväntas engagera sig i utbildningen på en omfattning mellan 5–20 % av heltidstjänst. Summan av de idag tillgängliga lärarresurserna blir 170 %, alltså under två heltidstjänster. Lärosätet beskriver i sin ansökan att de behöver utöka lärarresurserna med två ytterligare lektorer, från dietistprofessionen. Enligt lärosätets kompletterade förteckning över lärarresurser förväntas dessa två kommande lektorer tjänstgöra minst 50 % vardera i den föreslagna utbildningen. Då är den totala lärarkapaciteten för den föreslagna utbildningen 270 % - det vill säga mindre än tre heltidstjänster. Under intervjun med lärosätet framkom att lärosätet har som intention att de tillkommande lektorer ska ges förutsättningar att ansöka om externa forskningsbidrag. Bedömaregruppen uppfattade att det är sannolikt att om sådana medel erhålls så minskar de två lektorernas tid för undervisning inom utbildningen. Bedömaregruppen ställer sig frågande till hur lärosätet ska kompensera för detta, med tanke på att lärarresurserna från början är mycket begränsade.

Lärosätet beskriver i sin ansökan att de planerar för 25 utbildningsplatser med start tidigast vårterminen 2024. Detta innebär att fullt utbyggt består studentgruppen som ska undervisas och examineras av 75 studenter. Bedömaregruppens uppfattning är att färre än tre heltidstjänster inte räcker till för att kunna erbjuda studenterna en dietistutbildning med hög kvalitet med en bibehållen god arbetsmiljö för personalgruppen. Bedömaregruppen ser en risk för att de två nya tjänsterna inte kommer vara tillsatta i tillräckligt god tid för att de nyanställda ska få möjlighet att delta i planeringsarbetet med den nya utbildningen.

Lärosätet beskriver i den till ansökan bifogade "Tabell 3" hur uppdragen som examinator respektive kursansvarig för utbildningens kurser ska fördelas mellan utbildningens lärare. Bedömaregruppen finner innehållet problematiskt ur två aspekter. För kursen *Klinisk nutrition III* 15 hp anges att en av de tänkta, kommande lektorerna ska vara både kursansvarig och examinator. Det finns risk för att samma situation uppstår i kursen *Examensarbete* 15 hp. Den andra aspekten är att enbart två lärare planeras vara kursansvariga och examinatorer för nästan halva utbildningen. Bedömaregruppen anser att dessa omständigheter, som hänger ihop med lärarkapacitetens ringa omfattning, kan leda till utmaningar vad gäller till exempel arbetsmiljö och studenters rättssäkerhet.

Bedömaregruppen anser att lärosätets lärarresurser och intention att anställa ytterligare lärare med dietistkompetens inte är tillräckligt för att säkerställa adekvata och proportionerliga lärarresurser. Bedömaregruppen konstaterar därmed att antalet lärare och deras sammantagna kompetens inte är

Datum
2023-05-30Reg.nr
42-00460-22

adekvat och inte står i proportion till den föreslagna utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.

Bedömningsområde: Förutsättningar**Utbildningsmiljön****Omdöme:** Inte tillfredsställande**Motivering:** *Det finns inte en för utbildningen vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs inte så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Lärosätet beskriver i sin ansökan den forskning som finns inom kemi, nutrition, livsmedelsvetenskap, idrottsnutrition, måltidsmiljöer, biomedicin samt eHälsa. Bedömargruppen anser att den beskrivna forskningen kan underbygga innehållet i den första halvan av den föreslagna utbildningen. Den andra halvan av utbildningen som består av kurserna i klinisk nutrition saknar i nuläget en vetenskaplig miljö vid lärosätet. Även om lärosätet planerar för nyrekryteringar som skulle kunna bidra till en vetenskaplig miljö, krävs här att en vetenskaplig miljö i klinisk nutrition behöver byggas upp från grunden. Bedömargruppen anser att detta inte är görligt inom de givna tidsramarna och finner därför att den vetenskapliga miljön inte är tillräcklig och att det därför inte är möjligt att ha ett nära samband mellan forskning och utbildning i den senare halvan av den föreslagna utbildningen.

Det framgår av ansökan att lärosätet har ett begränsat antal lärare med dietistkompetens. Lärosätet beskriver en intention att rekrytera ytterligare lärare med dietistkompetens. Bedömargruppen ser positivt på detta men anser inte att denna intention utgör en tillräcklig förutsättning för att säkerställa en vetenskaplig och professionsinriktad miljö för utbildningen.

Bedömningsområde: Förutsättningar**Resurser****Omdöme:** Inte tillfredsställande**Motivering:** *Det finns inte tillgång till en stabil och ändamålsenlig infrastruktur. De tillgängliga resurserna utnyttjas inte effektivt för att hålla en hög kvalitet i verksamheten.*

Lärosätet beskriver i sin ansökan att utbildningen planeras att ges i ett flexibelt lärandeformat där digital undervisning växlas med regelbundna undervisningsmoment på campus. Interaktiva undervisningsmoment kommer att ges via Zoom och MyMoodle, vilka är välbekanta system på lärosätet. I intervjuerna med studenterna framkom att lärosätet verkar använda systemen på ett effektivt och studentcentrerat sätt och att studier delvis på distans är en förutsättning för att läsa utbildningen, jobba vid sidan om och ha möjlighet att få bo kvar hemma. Av intervjun framkom att studenterna upplever att lärarna är väl rustade för att undervisa på distans och att undervisningen och upplägget håller hög nivå. I intervjun diskuterades även relationen mellan student och lärare och det framkom att det finns ett etablerat pedagogiskt stöd för studenter med dyslexi samt andra funktionsnedsättningar som fungerar väl. Lärosätet beskriver i sin ansökan hur studenternas tillgång till vetenskaplig litteratur säkras via Universitetsbiblioteket som också erbjuder en särskild service till studenter som läser på distans. För studenter med särskilda behov erbjuds anpassad litteratur, till exempel talböcker och inläsning.

Bedömargruppen anser dock att ansökan och intervjun inte ger en tillräckligt klar bild av hur utbildningen ska bedrivas, vilket har bäring på bedömningen om lärosätet har tillgång till en stabil och ändamålsenlig infrastruktur. Enligt ansökan ska utbildningen genomföras i ett "flexibelt lärandeformat där digital undervisning kombineras med regelbundna undervisningsmoment på campus [...]"

Huvuddelen av laborationerna och undervisning som innefattar matlagning kommer dock att ske på campus som obligatoriska moment". Vid intervjun framkom också att examinationer ska ske på campus, vilket bedömargruppen ser positivt på. Vid intervjuerna framstod det dock som oklart vilka moment kring den praktiska, kliniska färdighetsträningen som ska ges på campus. I intervjun lyfte lärosätet matlagningslaborationer som exempel på ett sådant moment som skulle kunna utföras på campus såväl som på distans i hemmiljö. Lärosätet skriver i ansökan att livsmedel, tillagning och att komponera måltider, det vill säga att få näringslära till att bli mat på tallriken är centralt för dietister. Vidare menar lärosätet att det också är centralt för dietister att kunna verka inom den offentliga måltiden, varför teori och praktisk tillämpning som menyplanering och produktion i storkök ska ingå i utbildningen. Bedömargruppen är enig om att detta är centrala moment i utbildningen men menar att detta är moment som inte lämpar sig att studera i det egna köket i hemmet. Lärosätet har i ansökan och under intervjun beskrivit att det vid campus finns ett kök för livsmedelshantering med 12 platser, som idag används i andra utbildningar. Bedömargruppen anser att lärosätet inte har redovisat att det finns tillräcklig infrastruktur vid campus, för att hantera den undervisning och examination som följer av en fullt utbyggd dietistutbildning.

Att lärosätet inte på ett tydligt och enhetligt sätt har klargjort vilka praktiska utbildningsmoment som ska genomföras på campus respektive vara möjliga att genomföra på distans gör att bedömargruppen anser att upplägget och infrastrukturen vid lärosätet inte säkerställer att studenterna kan tillgodogöra sig utbildningen på ett relevant sätt och därmed erhålla den nivå på praktiska färdigheter en dietist behöver för att kunna utöva sitt yrke med tillräcklig skicklighet. Bedömargruppen menar också att avsaknaden av ett universitetssjukhus i nära anslutning till utbildningsorten kan försvåra kontakten med högspecialiserad vård.

En viktig del av utbildningen för professionsutveckling och färdighetsträning är den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU). Enligt lärosätets ansökan kommer det också att finnas moment av praktik, auskultation och studiebesök i utbildningen. I utbildningsplanen står att "praktik kan förläggas i en större del av landet" och det framgår av ansökan att VFU-platser ska sökas i nära anslutning till studenternas hemort för att på så vis minimera onödigt resande och bidra till hållbar utveckling. Till ansökan kompletterar lärosätet ett avtal med Region Kalmar och Region Kronoberg kring VFU-platser för vårdrelaterade utbildningar vid lärosätet (dock inte specifikt för dietiststudenter) och under intervjun framkom att lärosätet ämnar erbjuda ett antal platser i närområdet. Avtal med övriga regioner där studenten kan tänkas vilja göra VFU ska upprättas efterhand. Bedömargruppen befarar att en sådan strategi kan innebära stora utmaningar för lärosätet att säkerställa att studenterna får tillgång till VFU-platser av hög kvalitet.

Bedömargruppen anser att det finns betydande risker i säkerställandet av kvaliteten i den verksamhetsförlagda utbildningen och menar att avsaknaden av konkreta planer och långsiktiga avtal med regioner gör att det inte finns tillgång till en stabil och ändamålsenlig infrastruktur för VFU.

Sammanvägd bedömning av bedömningsområdet förutsättningar

Omdöme: Inte tillfredsställande

Motivering: Angiven examen är reglerad och ryms inom examensordningen och det finns ett allmänt intresse av att examen får utfärdas då det finns ett konstaterat och styrkt behov av fler dietister på kort och lång sikt, framför allt i den Södra och Sydöstra sjukvårdsregionen. Däremot har utbildningen inte rimlig omfattning och avgränsning i förhållande till yrkesexamen. Nyckelbegreppet dietetik saknas och flera delar av utbildningens innehåll är otydliga och ytligt beskrivna. I ansökans bilagda

kursplaner finns anknyttande kursmål för flera av utbildningens moment, men bedömargruppen anser inte att ansökan inklusive kursplanerna på ett tillräckligt tydligt sätt visar hur innehållet behandlas i utbildningen.

Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är inte adekvat och står inte i proportion till utbildningens omfattning, innehåll, storlek och genomförande. Bedömargruppen ser positivt på den föreslagna kompetensförsörjningsplanen, och på planerad rekrytering av dietister med både klinisk och akademisk kompetens inom klinisk nutrition, men anser att kompetensförsörjningsplanen är otillräcklig och inte realiserbar inför en planerad utbildningsstart som tidigast vårterminen 2024. Bristerna i lärarresurserna medför vidare att det i nuläget inte heller finns en för utbildningen relevant vetenskaplig och professionsinriktad miljö där verksamheten kan bedrivas med ett tillfredsställande nära samband mellan forskning och utbildning.

Bedömargruppens uppfattning är att lärosätet i sin ansökan inte har redovisat att det i tillräcklig utsträckning finns tillgång till en stabil och ändamålsenlig infrastruktur gällande de praktiska moment som förekommer i utbildningen. Den planerade utbildningen möjliggör och säkerställer därmed inte att studenterna kan tillgodogöra sig utbildningen på ett relevant sätt och erhålla den nivå på praktiska färdigheter en dietist behöver för att kunna utöva sitt yrke med tillräcklig skicklighet. Vidare anser bedömargruppen att det finns betydande utmaningar i säkerställandet av kvaliteten i den verksamhetsförlagda utbildningen och menar att avsaknaden av konkreta planer och långsiktiga avtal med regioner leder till att det inte finns tillgång till en stabil och ändamålsenlig infrastruktur för VFU.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat
Styrdokument (utbildningsplan och kursplaner)

Omdöme: Inte tillfredsställande

Motivering: Det finns inte utbildningsplan och kursplaner för hela utbildningen.

Bedömargruppens uppfattning är att det finns en organisation och rutiner för framtagning av beslut gällande utbildningsplan och kursplaner. Kursplaner kvalitetssäkras i fakultetens kursplaneutskott, som utgör ett beredande organ för prefekt och dekan i frågor som rör kursplaner. Hur denna kvalitetssäkringsprocess ser ut framgår dock inte av ansökan. Bedömargruppen finner vidare att utbildningsplan och kursplaner är framtagna för hela programmet. I ansökan framgår att utbildningsplan och kursplaner har utarbetats utifrån examensordningen för dietistutbildning enligt Högskoleförordningen. En sammanställning finns för hur och i vilka kurser olika examensmål ska examineras.

Bedömargruppen ser att det i kursplanerna förekommer föråldrad litteratur med en ospecificerad hänvisning till den senaste upplagan. Det gäller till exempel kursboken i näringslära. I kursen *Klinisk Nutrition III* 15 hp används samma kurslitteratur som i *Klinisk Nutrition II* 15 hp. Bedömargruppen ser dock att det i kursen *Klinisk Nutrition III* 15 hp saknas kurslitteratur för att täcka in samtliga lärandemål. Det gäller till exempel ett antal relevanta riktlinjer av The European Society for Clinical Nutrition and Metabolism (ESPEN) vid olika medicinska tillstånd. Bedömargruppen ser dessa riktlinjer som viktiga för studenterna att ta del av, med avseende på behandlingsprinciper vid olika nutritionstillstånd. Kurslitteratur med avseende på undervisning i Nutrition Care Process (NCP) saknas helt. Bedömargruppen saknar The Nordic Nutrition Recommendations i kursen *Näringslära* 7,5 hp, och kurslitteratur med avseende på specialkost. Bedömargruppen anser att de listor på

Datum
2023-05-30Reg.nr
42-00460-22

kurslitteratur som ingår i ansökans bilagda kursplaner är otillräckliga i relation till examensmålen för dietistexamen.

Bedömarens sammantagna bedömning är att lärosätet har tagit fram styrdokument för utbildningen och att det finns en fastställd ordning för hur styrdokumentet fastslås, och kvalitetssäkras, men att det finns brister i innehållet med avseende på kurslitteratur som anses otillräcklig i relation till uppfyllandet av examensmålen för dietistexamen.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat**Säkring av examensmålen****Omdöme:** Inte tillfredsställande**Motivering:** *Genom utbildningens utformning, genomförande och examination säkerställs inte att studenterna uppnått målen i examensordningen när examen utfärdas.*

Examensmålen har omsatts i en utbildningsplan, och konkretiserats i kursplaner. Konstruktiv länkning mellan examensmål och de specifika målen i kursplanerna redovisas översiktligt i en målmatris. Denna redovisar också hur kurserna bygger på varandra genom specificerade förkunskapskrav och genom att progression anges. I målmatrisen framgår även hur specifika kunskapsområden (strimor) som till exempel VFU, digitala tillämpningar och akademiskt skrivande har integrerats i olika kurser, vilket ger en uppfattning om hur examensmålen är kopplade till enskilda kursplaner och hur de examineras. Enligt sammanställningen ska samtliga examensmål täckas in genom olika examinationsformer.

Av ansökan framgår att lärosätets nu tillgängliga lärare inte besitter kunskap om eller har erfarenhet av klinisk nutrition, vilket är en grundläggande förutsättning för centrala utbildningsmoment och för att studenterna ska ges förutsättningar att nå examensmålen. Lärosätet har i ansökan och under intervjun redogjort för planerade rekryteringar. Bedömarens ser positivt på dessa planer men anser inte att planerade rekryteringar är en tillräcklig förutsättning för att utbildningen ska säkerställa att studenterna uppnår målen i examensordningen.

Bedömarens anser vidare att kursplanerna är otydliga på flera för dietistutbildningens viktiga punkter. Det gäller till exempel undervisning i Nutrition Care Process (NCP) som inte specificeras närmare, och specialkost inkluderat konsistensanpassning både i praktik och teori. Andra moment som bedömarens saknar tydlig information om är kostundersökningsmetoder och nutritionsproblem inom olika former av slutenvård. Lärosätet har kursmål som knyter an till dessa områden, men enligt bedömarens är kursmål inte tillräckligt för att avgöra hur ett visst innehåll ska omhändertas inom den planerade utbildningen. Ett annat innehåll som återfinns i kursmålen är undernäring, som i huvudsak relateras till ätstörningar och geriatrisk vård men bedömarens anser att området är relevant långt mer än till dessa två patientgrupper. Bedömarens saknar att undernäring behandlas som ett separat nutritionstillstånd som uppträder i olika former relaterat till etiologin för och eller behandlingen av bakomliggande sjukdom. Bedömarens kan inte heller se att närliggande tillstånd som sarkopeni och kakexi nämns i kursplanerna, också inflammationens centrala roll i katabola tillstånd med koppling till undernäring saknas. Patofysiologi nämns tillsammans med fysiologi i kursplanen för *Anatomi och fysiologi för dietister 7,5 hp*, men det framgår inte klart i relation till vilka medicinska tillstånd. I *Klinisk nutrition I 15 hp*, kopplas patofysiologi till hjärt-kärlsjukdomar. I *Klinisk nutrition II 15 hp*, ligger fokus på ätstörningar, tillväxtproblematik och palliativ vård. Bedömarens saknar en strukturerad bild av i vilka kurser patofysiologi och

nutritionsbehandling relaterat till följande sjukdomstillstånd hos barn och vuxna: gastroenterologiska, onkologiska, neurologiska, respiratoriska, renala, psykiatriska och immunologiska behandlas. Kursen *Klinisk nutrition I* 15 hp, har vidare ett omfattande innehåll och bedömaregruppen ställer sig tveksam till djupet i den kunskap som studenterna har förutsättningar att uppnå i aktuell kurs.

I *Klinisk Nutrition III* 15 hp, ingår ett Interprofessionellt lärande-arbete i förbättringskunskap (3 hp). Insikt i hur förbättrings-/förändringsprocesser drivs är angeläget för blivande dietister då det ofta är dietisten som tar initiativ till och är drivande i vårdteams förändringsarbete gällande nutrition, men bedömaregruppen saknar orientering i implementeringsvetenskap. Kunskapen om framgångsrik implementering är resultatet av forskning från flera olika områden, bland annat hälso- och sjukvård, och socialt arbete.

Hur undervisningen ska utformas med avseende på nutritionsproblem relaterade till olika tillstånd som kräver slutenvård t ex kirurgiska, neurologiska eller onkologiska sjukdomstillstånd framgår inte heller. Under intervjuerna gavs lärosätet utrymme att utveckla beskrivningen av nämnda kursmoment för att studenterna ska ges förutsättningar att nå examensmålen. Bedömaregruppen anser att svaren var vaga och bidrar till en osäkerhet gällande förutsättningarna för att uppnå samtliga examensmål utifrån den aktuella utbildningsplanen, kursplanerna och befintlig lärarkompetens.

Under intervjuerna beskrivs att studenterna kommer att beredas möjlighet att göra examensarbeten inom de forskningsprojekt som bedrivs av befintliga lärare. Det innebär forskningsprojekt inom livsmedelsforskning, idrottsnutrition och kvalitativa studier inom äldreomsorgen. Bedömaregruppen anser att de aktuella forskningsområdena har en begränsad relevans för dietistens yrkesutövning, vilket kan utgöra en risk för målpuppfyllelsen.

VFU-placeringar av hög kvalitet är en viktig förutsättning för att nå flera examensmål. Lärosätet beskriver att de har utarbetade rutiner med avseende på VFU-placeringar för befintliga utbildningar inom hälso- och sjukvårdsområdet. Dessa anses fungera väl, och förväntas därför fungera också för dietistutbildningen. Under intervjun med lärare framgår att det finns administrativa resurser avsatta för hantering av VFU inkluderat att teckna avtal. Bedömaregruppen menar att en VFU-samordnare med dietistkompetens blir väldigt viktig för att tillskapa tillräckligt många platser för den längre VFU-perioden som är av central betydelse för flera examensmål. I jämförelse med de befintliga hälso- och sjukvårdsutbildningarna inom lärosätet är tillgången till potentiella VFU-platser betydligt färre då antalet yrkesverksamma dietister inom hälso- och sjukvård är betydligt färre än till exempel antalet sjuksköterskor. Det innebär att det sannolikt är en större utmaning att tillskapa tillräckligt många långa VFU-placeringar av hög kvalitet. I ansökan nämns också att VFU:n ska ge insikter i arbetsuppgifter för dietister inom kommunal omsorg, hemsjukvård och boende enligt LSS för att täcka in dietistprofessionens olika arbetsområden. Bedömaregruppen instämmer i att denna typ av placeringar är en viktig del i VFU:n, men inom nämnda områden är antalet yrkesverksamma dietister väldigt få och spridda över hela landet. Mot denna bakgrund underskattas sannolikt svårigheten att erbjuda VFU-perioder till samtliga studenter inom dessa områden. Sammantaget ser bedömaregruppen svårigheter i att uppnå framför allt examensmålen under färdighet och förmåga med nuvarande planering för den verksamhetsförlagda utbildningen.

Bristen på kunskap, och insikt inom kunskapsfältet för den sökta utbildningen visar sig också i beskrivning av en del lärandemål där bedömaregruppen vill peka på två exempel. Lärandemål A1 i kursen *Klinisk nutrition III* 15 hp "Översiktligt redogöra för hur nutritionsbehandling kan komplettera

vården vid allvarliga sjukdomar som inte primärt är nutritionsrelaterade som tex inflammatoriska sjukdomar, olika cancerformer, neurologiska sjukdomar (Parkinson, MS, demens), lungsjukdomar, njursjukdomar (dialysbehandling) och transplantation". Nutrition utgör en central del i både i den diagnostiska bilden och i behandling av en rad olika medicinska tillstånd. Dietisten har en central roll här, men i samverkan med andra professioner, framför allt läkare och sjuksköterskor, som också har viktiga ansvarsområden för att identifiera och hantera nutritionsproblem. Teamet inkluderat patienten måste samverka. Dietisten har en koordinerad roll i teamet, vad gäller nutritionsfrågor.

Bedömggruppen ser i formuleringen av lärandemålet att lärosätet saknar tydlig insikt i förutsättningar för detta, vilket riskerar att försvåra för studenterna att nå lärandemålen under färdighet och förmåga.

I lärandemål A2 i kursen *Klinisk nutrition III* 15 hp ska studenten "Redogöra för nutritionsbaserade behandlingsmetoder vid särskilda vårdssituationer som traumavård, intensivvård och neonatal vård".

Oavsett typ av vårdavdelning görs alltid en individuell bedömning av patientens behov. Kursen *Näringslära för dietister* 7,5 hp innehåller vidare flera omfattande lärandemål av central betydelse före dietistens yrkesutövning. Med den nuvarande omfattningen av kursen riskerar djupet inom respektive lärandemål att påverkas negativt.

Sammantaget ser bedömggruppen svårigheter för studenterna att nå samtliga examensmål med nuvarande lärarkompetens och aktuell utbildningsplan.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Jämställdhet

Omdöme: Tillfredsställande

Motivering: *Ett jämställdhetsperspektiv kommer att beaktas i utbildningens innehåll och utformning.*

Av ansökan framgår att styrande för lärosätets arbete med jämställdhet är Vision 2030, där jämställdhet ska vara integrerat i den akademiska verksamheten för att uppnå "Hållbar excellens". Bland målen framhålls att lärosätet genom ett systematiskt arbete ska bidra till strukturer och kulturer som ökar jämställdhet och minskar risken för diskriminering. Jämställdhetsintegrering ingår i universitetets lika villkorsarbete som syftar till att skapa en studie- och arbetsmiljö där alla ska ha samma rättigheter, skyldigheter och möjligheter. Med direkt koppling till innehållet i den planerade dietistutbildningen beskrivs att i kursen *Folkhälsa, epidemiologi och metodik* 7,5hp ska studenterna reflektera och exemplifiera hur folkhälsa kan kopplas till genus, kulturella och sociala skillnader och hur det påverkar arbetet som dietist. I kursen *Klinisk nutrition I* 15 hp, ska studenterna reflektera över hur ett jämlikt respektfullt bemötande kan säkerställas. Medvetenheten om detta förhållningssätt fördjupas under den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) 15 hp. Reflektionen över dessa principer och rättigheter bedöms också i examensarbetet. Bedömggruppen finner detta väl genomtänkt.

Ett viktigt perspektiv som angränsar till jämställdhet och som enligt bedömggruppen bör ingå i utbildningen är ojämlikhet i hälsa, vilket från WHO ner till nationell nivå utgör, så väl folkhälsoarbetes som hälso- och sjukvårdens, stora utmaning. För att förstå komplexiteten bakom detta begrepp erfordras god insikt i hälsans bestämningsfaktorer, vilket är viktigt för dietister som måste kommunicera förändringar av matvanor, ordinationer av medicinsk nutritionsbehandling med personer med olika bakgrund, förutsättningar och grad av hälso-multilitteracitet. Utifrån denne beskrivning av förväntade kunskaper och färdigheter råder bedömggruppen lärosätet att förstärka och förtydliga dessa perspektiv i utbildningen.

Datum
2023-05-30Reg.nr
42-00460-22

Sammantaget ser bedömargruppen att ett jämställdhetsperspektiv kommer att beaktas i utbildningens innehåll och utformning.

Sammanvägd bedömning av bedömningsområdet utformning, genomförande och resultat**Omdöme:** Inte tillfredsställande**Motivering:** Sammantaget finner bedömargruppen att lärosätet har tagit fram styrdokument för utbildningen och att det finns en fastställd ordning för hur styrdokumentet fastslås, och kvalitetssäkras, men att det finns brister i innehållet med avseende på kurslitteraturen som anses otillräcklig i relation till uppfyllandet av examensmålen för dietistexamen.

Bedömargruppen ser svårigheter för studenterna att nå samtliga examensmål med nuvarande lärarkompetens och aktuell utbildningsplan. Det är framför allt i den senare delen av utbildningen, där de mer yrkesspecifika kurserna ligger, som osäkerheten är stor om lärosätet har förutsättningar att bedriva en dietistutbildning av sådan kvalitet att studenterna når examensmålen och att utbildningen motsvarar hälso- och sjukvårdens krav. Vidare anser bedömargruppen att lärosätet underskattar svårigheterna att erbjuda kvalificerade VFU-platser, framför allt för den längre VFU-placeringen och att det in sin tur kan påverka studenternas möjlighet att uppnå examensmålen under färdighet och förmåga.

I ansökan beskrivs ett genomtänkt jämställdhetsarbete, och sammantaget ser bedömargruppen att ett jämställdhetsperspektiv kommer att beaktas i utbildningens innehåll och utformning.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan**Omdöme:** Inte tillfredsställande**Motivering:** *Utbildningen är inte användbar och förbereder inte studenter för ett föränderligt arbetsliv. Relevant samverkan sker inte med det omgivande samhället.*

Lärosätet beskriver i ansökan att den planerade utbildningen bygger på vetenskap och beprövad erfarenhet och att teori omsätts till praktik i praktiska moment såsom laborationer och klinisk praktik. Bedömargruppen anser det dock vara ottydligt hur dessa praktiska moment (exempelvis laborationer kring specialkost, näringsvärdesberäkning, digital kommunikation och NCP:s alla delar) och klinisk praktik utöver VFU ska genomföras, i förhållande till den övergripande pedagogiska utformningen med blended learning. Bedömargruppen anser också att lärosätet behöver förtydliga hur de praktiska momenten säkerställer användbarheten i dietistens kommande arbetsliv.

I ansökan beskrivs att studenterna tränas under utbildningen genom interprofessionellt lärande (IPL) med studenter inom andra hälso- och sjukvårdsutbildningar. Vid intervjun lyfts också ett moment med IPL vid en fysisk hälsomottagning fram som ett bra tillfälle att träna detta. Det ser bedömargruppen som viktiga förutsättningar för att förbereda dietisten till arbetslivet inom klinisk verksamhet som en del i teamet av vårdpersonal, men ytterligare konkretisering av detta viktiga moment saknas. I kursplanen för exempelvis *Klinisk nutrition I 15 hp*, beskrivs att ett moment med IPL ingår och i flera kurser ingår så kallat IPL-projekt. Det är dock, för bedömargruppen oklart hur dessa lärandeaktiviteter är utformade och bidrar till professionsutvecklingen, och hur lärare bedömer huruvida studenten uppnått aktuellt lärandemål.

Utifrån de kursplaner som bifogats ansökan samt den planerade lärartätheten och dess professionskompetens (som även nämns under andra bedömningsområden), ser bedömargruppen

att utbildningens innehåll behöver utvecklas för att förbereda studenterna för det kommande, och föränderliga, arbetslivet. Det gäller framför allt de professionsspecifika kurserna i klinisk nutrition i slutet på utbildningen, men även exempelvis praktiska moment och laborationer genom utbildningen. I ansökan och i kursplanerna nämns att teoretiska moment blandat med praktiska inslag, men bedömargruppen kan inte utläsa i kursplanerna hur detta kombineras och därmed förbereder den blivande dietisten till yrkeslivet. Exempelvis examineras den mesta teoretiska kunskapen i form av rapporter medan de praktiska momenten berör helt andra lärandemål och inte moment där studenten kan översätta den teoretiska kunskapen till praktik.

I ansökan beskrivs översiktligt ett programråd med representanter för arbetslivet och studenter för att kvalitetssäkra utbildningens relevans för arbetslivet. Möjlighet till återkoppling och diskussion finns också genom handledare för studenternas VFU. Bedömargruppen ser beskrivningen av programrådet som att de därmed får en viktig roll för att hålla dietistutbildningen uppdaterad utifrån dietistens olika arbetsfält, medan handledare blir en viktig aktör för att säkerställa att utbildningen förbereder den enskilda dietisten för kliniskt arbete i olika vårdkontexter. Bedömargruppen tolkar det som att arbetssättet redan finns utarbetat och implementerat för andra yrkesutbildningar inom lärosätet, vilket är en fördel. Bedömargruppen ser också positivt på den alumnenkät som används för att få information om studenternas uppfattning om utbildningens användbarhet efter ett par år i arbetslivet.

Ansökan nämner att utbildningen innehåller praktik, auskultation och studiebesök utöver VFU, vilket uppges vara delar för samverkan med det omgivande samhället. Vid intervjun framkommer att det finns ett antal VFU-platser att erbjuda i närområdet, men bedömargruppen anser det otillräckligt beskrivet gällande var dessa VFU-platser finns, hur många platser som egentligen finns, och vilken organisation som finns kring detta i förhållande till den pedagogiska utformningen som blended learning. Oklarheterna gör att bedömargruppen har svårt att bedöma värdet i praktiken och vilket konkret avtryck det ger studenterna.

En viktig del i studentens förberedelser till yrkeslivet, i form av att omsätta teori till praktik och för att förbereda sig för arbetslivet, sker vid den längre verksamhetsförlagda utbildningen (VFU). Då dietister är en relativt liten yrkesgrupp (jämfört med exempelvis sjuksköterskor, som också utbildas på lärosätet) krävs ett starkt kontaktnät och en god samordning för dessa platser. Bedömargruppen ser att detta behöver stärkas exempelvis i form av en specifik samordnare med ett starkt nätverk bland dietister. Lärosätet nämner också i ansökan att VFU, förutom på sjukhus och vårdcentraler kan göras inom kommunal vård och omsorg för att inkludera flera olika potentiella arbetsområden för dietister. Detta ser bedömargruppen som positivt för att öppna för ytterligare arbetsområden. Dock är det ett mycket litet arbetsfält för kliniskt verksamma dietister och bedömargruppen ställer sig tveksam till om det är realistiskt att få till VFU-platser även i kommunal primärvård, utan en strukturerad plan för detta.

Lärosätet berättar vid intervjun att de upplever ett stort intresse från regioner runt Kalmar att samarbeta, utöver ett samarbete som finns idag med dietist(er) på Kalmar sjukhus. I en intervju lyfts goda erfarenheter från samverkan kring VFU på andra hälso- och sjukvårdsutbildningar och lärosätet ser ingen anledning att det skulle bli annorlunda på dietistutbildningen. Bedömargruppen tolkar ansökan, kompletterande material och intervjuer som att det i dagsläget främst skett informella samtal med eventuell samarbetspartners gällande praktik för dietiststudenter. Det är oklart om och hur VFU, övrig praktik och samarbete med verksamma dietister (som föreläsare) kommer att bidra till att utbildningen är användbar och förbereder studenter för ett föränderligt arbetsliv. Frånvaron av aktuella och specifika avtal medför att bedömargruppen värderar situationen som osäker och

Datum
2023-05-30Reg.nr
42-00460-22

bedömargruppen anser att relevant samverkan inte sker med det omgivande samhället i tillräcklig omfattning.

Bedömningsområde: Studentperspektiv**Omdöme:** Tillfredsställande**Motivering:** *Utbildningen verkar för att studenterna ska ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

I ansökan framkommer att studenterna ska ha möjlighet och förutsättningar att delta i beredande och beslutande organ. Studenterna ska kunna påverka sin utbildning. I mål 2025 framhålls att lärosätets studenter är delaktiga och ansvarstagande i sin utvecklingsresa. Utbildningsdialoger mellan universitets- och fakultetsledning är ett övergripande forum där studentinflytandet kontinuerligt följs upp och studenterna har möjlighet att framföra synpunkter. Efter varje kurs ges studenterna möjlighet att kursutvärdera för att bidra till kursens utveckling.

Kursvärderingsprocessen har utvecklats under flera år för att öka studenternas delaktighet och stödja lärares kvalitetssäkrings- och utvecklingsarbete. I intervju med studenterna framkom att de upplever att de har möjlighet att påverka och utveckla sin utbildning, både formellt genom kursvärderingar men även informellt via samtal. Vidare skriver lärosätet i ansökan om vikten kring dialog och mötet mellan student och lärare och menar på att diskussioner, frågor och synpunkter i det dagliga arbetet innebär reellt studentinflytande. Vid en bristande relation mellan lärare och student kan studenter vända sig till studentkåren, prefekt eller studerandeavdelningen.

Gällande studenternas möjlighet att delta i utbildningen, och möjligheten att delta i utvecklandet av utbildningen, ser bedömargruppen en sårbarhet gällande studenternas boendesituation de dagar studenterna befinner sig på plats samt under den verksamhetsförlagda utbildningen. Bedömargruppen ser positivt på om studenterna får information om lämpliga och förmånliga boenden i närområdet under de dagar studenterna förväntas vara på plats.

Sammantaget ser bedömargruppen att utbildningen verkar för att studenterna ska ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.

Samlat omdöme: Inte tillfredsställande**Motivering:** Angiven examen är reglerad och ryms inom examensordningen. Det finns ett allmänt intresse av att examen får utfärdas, då ett konstaterat behov av fler utbildningsplatser föreligger. Däremot har utbildningen inte rimlig omfattning och avgränsning i förhållande till yrkesexamen. Nyckelbegreppet dietetik saknas och flera delar av utbildningens innehåll är otydliga och ytligt beskrivna. I ansökans bilagda kursplaner finns anknytande kursmål för flera av utbildningens moment, men bedömargruppen anser inte att ansökan inklusive kursplanerna på ett tillräckligt tydligt sätt visar hur innehållet behandlas i utbildningen.

Antalet lärare och deras sammantagna vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska kompetens är inte adekvat och står inte i proportion till utbildningens omfattning, innehåll, storlek och genomförande. Bedömargruppen ser positivt på den föreslagna kompetensförsörjningsplanen och på planerad rekrytering av dietister med både klinisk och akademisk kompetens inom klinisk nutrition, men anser att kompetensförsörjningsplanen är otillräcklig och inte realiserbar inför en planerad utbildningsstart tidigast vårterminen 2024. Vidare anser bedömargruppen att lärosätet underskattar utmaningen i att rekrytera adekvat kompetens.

Datum
2023-05-30Reg.nr
42-00460-22

Brister i lärarresurserna medför också att det saknas en för utbildningen relevant vetenskaplig och professionsinriktad miljö där verksamheten bedrivs i nära samverkan mellan forskning och utbildning. Bedömarens uppfattning är att lärosätet i sin ansökan inte har redovisat att det i tillräcklig utsträckning finns tillgång till en stabil och ändamålsenlig infrastruktur gällande de praktiska moment som förekommer i utbildningen. Den planerade utbildningen möjliggör och säkerställer därmed inte att studenterna kan tillgodogöra sig utbildningen på ett relevant sätt och erhålla den nivå på praktiska färdigheter en dietist behöver för att kunna utöva sitt yrke med tillräcklig skicklighet. Vidare anser bedömarens grupp att det finns betydande utmaningar i säkerställandet av kvaliteten i den verksamhetsförlagda utbildningen och menar att avsaknaden av konkreta planer och långsiktiga avtal med regioner leder till att det inte finns tillgång till en stabil och ändamålsenlig infrastruktur för VFU.

Det finns utbildningsplan och kursplaner för hela utbildningen. Bedömarens grupp ser dock brister i innehållet med avseende på kurslitteraturen som anses otillräcklig i relation till uppfyllandet av examensmålen för dietistexamen. Bedömarens grupp ser svårigheter för studenterna att nå samtliga examensmål med nuvarande lärarkompetens och aktuell utbildningsplan. Det är framför allt i den senare delen av utbildningen, där de mer yrkesspecifika kurserna ligger, som osäkerheten är stor om lärosätet har förutsättningar att bedriva en dietistutbildning av sådan kvalitet att studenterna når examensmålen och att utbildningen motsvarar hälso- och sjukvårdens krav. Vidare anser bedömarens grupp att lärosätet underskattar svårigheterna att erbjuda kvalificerade VFU-platser, framför allt för den längre VFU-placeringen och att det in sin tur kan påverka studenternas möjlighet att uppnå examensmålen under färdighet och förmåga.

I ansökan beskrivs ett genomtänkt jämställdhetsarbete i kursernas innehåll och utformning, och det är bedömarens uppfattning att jämställdhetsperspektiv kommer att beaktas i utbildningens innehåll och utformning. Bedömarens grupp anser det otydligt hur flera av de praktiska momenten och klinisk praktik, utöver VFU ska genomföras och hur användbarheten av dessa moment säkerställs. I ansökan beskrivs olika former av träning i interprofessionellt lärande (IPL). Bedömarens grupp ser dessa utbildningsmoment som viktiga förutsättningar för att förbereda dietisten för ett arbetsliv inom klinisk verksamhet, men saknar konkreta exempel på hur dessa lärandeaktiviteter är utformade och hur lärare bedömer huruvida studenten uppnått aktuellt lärandemål. Utbildningen anses därmed inte användbar och förbereder inte studenterna för ett föränderligt arbetsliv.

Bedömarens grupp anser att det finns betydande utmaningar i säkerställandet av kvaliteten i den verksamhetsförlagda utbildningen och menar att avsaknaden av konkreta planer och långsiktiga avtal med regioner gällande VFU-platser för dietiststudenter, leder till att det inte finns tillgång till en stabil och ändamålsenlig infrastruktur för VFU. Frånvaron av aktuella och specifika avtal medför också att bedömarens grupp värderar situationen som osäker och bedömarens grupp anser att relevant samverkan inte sker med det omgivande samhället i tillräcklig omfattning.

Studentrepresentanter ges möjlighet att delta i beredande och beslutande organ. Bedömarens grupp anser att studenterna ges möjlighet att påverka utbildningens innehåll och genomförande, via regelbundna kursvärderingar och dialog med lärare och vidare med studentkåren, prefekt eller studerandeavdelningen.

Bilaga 2

Lärosätets svar på delning av preliminärt yttrande

Lärosätets svar kommer in som pdf-fil och läggs in av utredare

Universitetskanslersämbetets examenstillståndsprövningar

Delningssvar – synpunkter på preliminärt yttrande

Lärosäte: Linnéuniversitetet

yrkesexamen: dietistiexamen

Bedömningsområde: Förutsättningar

Yrkesexamen			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
1	3	4	Dietistutbildningarna i Umeå och Uppsala, som ligger under samhällsvetenskaplig fakultet, använder ”dietetik” i rubriken för flera kursplaner. Begreppet dietetik förekommer dock inte i utbildningsplan eller kursplaner vid Dietistprogrammet i Göteborg, som tillhör medicinsk fakultet, vilket gör att tillämpningen av begreppet dietetik inte är konsekvent inom utbildningsområdet.
1	3	10	Nutrition Care Process (NCP) återfinns i kursplanen ”Näringsbehov under Livsrytmen, nutritionsutredningar” där målen A4, A11 är formulerade på följande sätt: ”redogöra för nutritionsbehandlingsprocessen enligt nutrition care process (NCP)” respektive ”redovisa förslag på nutritionsutredning, diagnos, åtgärd och uppföljning enligt NCP på fiktiva fall”
1	3	11	Specialkost och konsistensanpassning är inkluderat i kursplanen för ”Klinisk nutrition II där målen A3-A5, A11” är formulerade på följande sätt: ”redogöra för utformning lämpliga nutritionsåtgärder vid undernäring på grund av ätstörningar (utformning av specialkost och genomförandeplan) anpassade till individen”, ”redogöra utformning av nutritionsdiagnos för barn med tillväxtproblematik och lämpliga nutritionsåtgärder (utformning av specialkost och genomförandeplan) anpassade till individen”, ”redogöra för generella principer och ge exempel på specialkost inom geriatrisk vård för att motverka undernäring” samt ”reflektera över textur, doft och smak hos olika maträtter och hur dessa faktorer kan påverka intaget hos olika individer”
1	3	12	Kostundersökningsmetoder tas upp på kursen ”Näringslära för dietister” där mål A13 är formulerat på följande sätt: ”utföra en kostregistrering samt kritiskt utvärdera resultatet” vilket följs upp på efterföljande kurs ”Näringsbehov under livsrytmen” där mål A8 är formulerat på följande sätt: ”analysera näringsintag och

			<i>utforma förslag på kosthållning för att täcka energibehovet hos friska individer baserat på aktuella rekommendationer från myndigheter</i>
1	3	12	Nutritionproblem och behandling inom olika former av högspecialiserad vård tas upp på kursen "Klinisk nutrition III" (mål A1 - A5)
1	3	13	Lärandemål för att identifiera individer med undernäring finns i kursen "Klinisk Nutrition II" där mål A1 lyder: "redogöra för riskfaktorer och screeningmetoder för att identifiera individer med behov av nutritionsutredningar kopplat till undernäring. Diagnos och åtgärder vid ätstörningar, tillväxtproblemtik hos barn, geriatrik och palliativ vård redovisas i mål A2-A6 i samma kurs. Nutritionsåtgärder kopplade till högspecialiserad vård tas upp i kursen "Klinisk nutrition III" i mål A1-A5).

Personal			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
2	2	8	I det kompletterande underlaget anges att nyrekryterade dietister förväntas undervisa <i>minst</i> 50% av en heltid men att undervisningen kan uppgå till 90% beroende på grad av forskningsaktivitet, vilket i så fall ger en total bemanning på 3,1 heltidstjänster. Utöver detta så tillkommer externa föreläsare (läkare och dietister) som föreläser inom sina specialområden (sid 9 i ansökan).
2	2	11	Vid intervjun så redogjorde ledningen för att nyanställda dietister initialt kommer att få ett utrymme i tjänsten på 50% för att bygga upp sin forskning, parallellt med planering/utveckling av dietistprogrammet, då de förväntas ha en mycket begränsad undervisning inledningsvis. Ledningen redogjorde också för att ytterligare en dietist kan behöva rekryteras när programmet är fullt utbyggt, beroende på andelen forskning som Dietist X och Y förmår attrahera genom externa medel.
2	3	1	I ansökan anges att planerad start är <i>tidigast</i> vt24 (sid 9). Vid intervjutillfället klargjordes att detta är den absolut tidigaste programstarten, som bygger på att ansökan godkänns i juni 2023. Vid intervjun diskuterades att programstart under vt25 är huvudalternativet om beslut från UKÄ kommer senare under 2023.
2	3	5	Rekrytering av lektor tar 8-10 månader vilket gör att vid beslut från UKÄ i juni 2023 så kan Dietist X och Y vara på plats under vt24. Det innebär att nyrekryterade dietister har ca 1 år på sig att planera/utveckla kurserna i näringslära och klinisk nutrition som börjar i slutet av vt25. En disputerad dietist med erfarenhet som lektor och yrkesverksamhet som klinisk dietist kommer att adjungeras (Maria Biörklund Helgesson, sid 9 i ansökan) för att medverka i programmet tills rekryteringarna är slutförda. Vid lärosätet finns dessutom två legitimerade dietister och en professor

			inom nutrition (som har undervisat på dietistprogram i Tyskland) som kommer att delta i att utvecklingen och kvalitetssäkringen av utbildningen.
2	4	4	I förslaget anges att Dietist X ska vara både kursansvarig och examinator för kursen Klinisk nutrition III. Denna kurs är inriktad mot nutritionsbehandling vid högspecialiserad vård och kommer att innehålla en stor andel gästföreläsare. För att hålla ihop kursen är det lämpligt att samma person är kursansvarig och examinator. Huvuddelen av kurserna på programmet har olika personer som kursansvarig och examinator.
2	4	6	I tabell 3 i ansökan (sid 13) anges kursansvarig och examinator på respektive kurs, och i tabell 1 (sid 10) redovisas samtliga tillsvidareanställda personer som kommer att undervisa på programmet. I tabell 1 framgår att det är ett team på fyra tillsvidareanställda dietister (Dietist X, Dietist Y, Anna Melin samt Madeleine Ahlgren) som kommer att bedriva undervisning på kurserna. I tabellhuvudet framgår att gästföreläsare tillkommer, förutom de lärare som är angivna i tabellen.
3	1	1	Tabell 2 (sid 12 i ansökan) innehåller totalt 22 lärare varav en inte är namngiven (Dietist Y). Av dessa är en person (Sofia Somajo) tydligt angiven som nyligen rekryterad (sid 11), vilket innebär att hon inte hunnit genomföra kurserna i högskolepedagogik (hon har dock utbildning som VFU-handledare vilket inte framgår av tabell 2). Cecilia Soto Thompson har slutfört 10 hp högskolepedagogik efter det att ansökan skickades in. <i>Flertalet</i> av lärarna angivna i tabell 2 har således en formell högskolepedagogisk kompetens.

Utbildningsmiljön			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
3	3	7	Det finns forskning inom nutrition med kliniska applikationer och en vetenskaplig miljö som välkomnar ytterligare forskning inom klinisk nutrition vid lärosätet, vilket framgår av ansökan (Tabell 4, sid 13) och kompletteringen till ansökan. Vi konstaterar att forskningen vid Linnéuniversitet har en likartad profil som den forskning som bedrivs kopplad till dietistutbildningen vid Göteborgs Universitet. Vi noterar också att utlysningen för den kommande forskarskolan InSyNC har flera forskningsprojekt som sammfaller med forskningsprofilen inom nutrition vid Linnéuniversitetet, till exempel studier av fettintag och D-vitaminintag. Genom att rekrytera ytterligare forskningsverksamma dietister kommer den befintliga miljön förstärkas vid lärosätet.

Resurser			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering
4	2	9	Ett livsmedelslaboratorium/kök med 12 platser finns för att undervisa studenter uppdelade i mindre grupper, vilket diskuterades vid intervjun. Det tydliggjordes att lokalen är underutnyttjad idag, så en högre användning är välkommen och kommer att täcka behoven inom dietistutbildningen.
4	2	11	Under intervjun diskuterades vilka moment som ska ske på plats. Vid detta tillfälle klargjordes att föreläsningar kommer att ske digitalt men att examinerande moment och övningar/laborationer sker på campus. Detta är också tydligt i ansökan (sid 15): <i>"Huvuddelen av laborationerna och undervisning som innefattar matlagning kommer dock att ske på campus som obligatoriska moment..."</i> .
4	2	12	Utbildning på campus och distans/digitalt kräver samma resurser och en detaljerad fördelning av hur momenten utförs behövs inte för att bedöma om resurserna är tillräckliga.
4	2	16	Utformningen av utbildningen med digitala föreläsningar möjliggör samarbeten med universitetssjukhus i hela Sverige/världen och att anlita specialister inom områden som inte finns regionalt.
4	3	10	Lärosätet har stor erfarenhet att arbeta med VFU-planering inom andra utbildningar (receptarie, BMA, optiker, sjuksköterskor etc). Vid intervjun redogjordes för att dessa kontakter och erfarenheter kommer att användas för att bygga upp en ändamålsenlig struktur även för dietistprogrammet, som till exempel innefattar en VFU-samordnare specifikt för dietistutbildningen.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Styrdokument			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering
5	4	1	Enligt praxis vid fakulteten anges inte årtal/upplaga på kurslitteratur i normalfallet, då det endast är den senaste upplagan som finns tillgänglig för studenterna. Om det är en specifik utgåva som ska användas i undervisningen så anges årtal/ISBN i kursplanen.

Säkring av examensmålen			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
6	3	1	Som framgår av ansökan (sid 9) finns två legitimerade tillsvidareanställda dietister (Madeleine Ahlgren och Anna Melin) vid lärosätet, varav den senare är disputerad. Madeleine Ahlgren har arbetat som klinisk dietist under 5 år (se komplettering av ansökan) och har en bred erfarenhet av olika verksamhetsområden inom dietistyrket. En disputerad dietist med klinisk erfarenhet och bakgrund som lektor (Maria Björklund Helgesson) kommer att adjungeras (sid 9 i ansökan) för att medverka i programmet tills rekrytering av fler dietister är slutförd. Detta kommer att säkerställa att lärosätet har tillräcklig kompetens inom klinisk nutrition för att bedriva utbildningen. Vid lärosätet finns dessutom en professor inom livsmedelsvetenskap med inriktning mot nutrition som har erfarenhet från undervisning vid dietistprogram i Tyskland (Cornelia Witthöft).
6	3	5	Nutrition Care Process (NCP) återfinns i kursplanen "Näringsbehov under Livscykeln, nutritionsutredningar" där målen A4, A11 är formulerade på följande sätt: <i>"redogöra för nutritionsbehandlingsprocessen enligt nutrition care process (NCP)"</i> respektive <i>"redovisa förslag på nutritionsutredning, diagnos, åtgärd och uppföljning enligt NCP på fiktiva fall"</i>
6	3	7	Nutritionsproblem och behandling inom olika former av högspecialiserad vård tas upp på kursen "Klinisk nutrition III" (mål A1 - A5)
6	3	8	Lärandemål för att identifiera individer med undernäring finns i kursen "Klinisk Nutrition II" där mål A1 lyder: <i>"redogöra för riskfaktorer och screeningmetoder för att identifiera individer med behov av nutritionsutredningar kopplat till undernäring.</i> Diagnos och åtgärder vid ätstörningar, tillväxtproblemtik hos barn, geriatrisk och palliativ vård redovisas i mål A2-A6 i samma kurs. Nutritionsåtgärder kopplade till högspecialicerad vård tas upp i kursen "Klinisk nutrition III" i mål A1-A5).
7	3	3	Vid lärosätet bedrivs flera forskningsprojekt inom nutrition och livsmedelsvetenskap som till exempel innefattar studier av metabola effekter från intag av olika livsmedel/näringsämnen, idrottsnutrition (relativ energibrist) och näringintag hos äldre (vårdande måltidssituationer), vilket framgår av den inskickade kompletteringen och tabell 4 i ansökan (sid 13).
7	4	5	Det kommer att finnas en specifik VFU-samordnare även för dietistutbildningen, precis som det finns för övriga utbildningar vid lärosätet, vilket också redogjordes för vid intervjutillfället.
8	1	4	Citatet från kursplanen är ofullständigt och ger en missvisande bild av det formulerade målet. Det lyder i sin helhet: <i>Översiktligt redogöra för hur</i>

			<i>nutritionsbehandling kan komplettera vården vid allvarliga sjukdomar som inte primärt är nutritionsrelaterade som tex inflammatoriska sjukdomar, olika cancerformer, neurologiska sjukdomar (Parkinson, MS, demens), lungsjukdomar, njursjukdomar (dialysbehandling) och transplantation.</i>
8	1	12	Citatet från kursplanen är ofullständigt och ger en missvisande bild av det formulerade målet. Det lyder i sin helhet: <i>Redogöra för nutritionsbaserade behandlingsmetoder vid särskilda vårdssituationer som traumavård, intensivvård och neonatal vård.</i>
8	1	13	Individanpassning vid olika behandlingmetoder tas upp i Klinisk nutrition III i mål A3-A5 där mål A3 till exempel lyder: <i>Ge exempel på planering, individanpassning och uppföljning av oral nutritionsbehandling (ONS; oral nutrition supplements)</i>
8	1	15	Dietiststudenter som kommer till kursen "Näringslära för dietister" har innan denna kurs läst bland annat 7,5 hp cellbiologi och 7,5 hp anatomi/fysiologi vilket gör att kursen ligger på rätt nivå enligt erfarenheter från det hälsovetenskapliga programmet, som har ett liknande upplägg på de inledande kurserna. Studenter från detta program deltog i intervjuerna.
8	2	1	Utbildningsplanen och kursplanerna är resultatet av ett samarbete mellan lärosätet och flera dietister (inom lärosätet och anlitate experter), se sid 6 i ansökan. Det finns tillräcklig lärarkompetens för att genomföra utbildningen (se Personal i delningssvaret). Vi ser genom bedömargruppens yttrande att man kan ha olika åsikter om upplägg och innehåll när det gäller vissa kurser i den senare delen av utbildningen. Som redovisats tidigare i delningssvaret så finns det utrymme att göra justeringar innan dessa kurser startar som ett led i det generella utvecklings- och kvalitetssäkringsarbetet.

Jämställdhet			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
9	1	1	Förmåga att kommunicera förändring av matvanor och angränsande områden inom jämställdhet tas upp inom fler kurser. I kursen "Dietistens roll i samhället" anges i mål A2 att studenten ska definiera och diskutera grundläggande hälsobegrepp och etik i förhållande till jämställdhet, kulturell och etnisk bakgrund. I kursen "Näringslära för dietister" anges i mål A12 att studenten ska redogöra för kostvanor ur ett historiskt, kulturellt, nationellt och internationellt perspektiv. I kursen "Näringsbehov under livcykeln" anges i mål A14 och A16 att studenten ska reflektera över hur samtal kan motivera till förändrat beteende och uppvisa grundläggande kommunikationsfärdigheter vilket fördjupas i den efterföljande

			<p>kursen ”psykologi och kommunikation för dietister” där studenten bland annat ska planera och genomföra en hälsopreventiv kommunikationsåtgärd (mål A8) och reflektera över patientbemötande utifrån kön, ålder, etnicitet och övriga diskrimineringsgrunder (mål A13). I kursen Klinisk nutrition I anger mål A14 och A15 att studenten ska visa förmåga att utbilda och informera om kost och hälsa samt reflektera över hur ett jämlikt och respektfullt bemötande kan uppnås inom sjukvården.</p>
--	--	--	---

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
10	1	1	<p>I ansökan framgår (sid 21) att IPL som metod är etablerat vid fakulteten och att dietisterna kommer att integreras i det pågående arbetet och examineras tillsammans med övriga studenter. Ett exempel är kursen Klinisk nutrition III där mål A9 och A10 anger att studenten ska tillämpa metoder, värdera kommunikationsmönster och lärande i en interprofessionell arbetsgrupp vid förbättringsarbete. I kursplanen framgår att detta redovisas skriftligt och muntligt och betygssätts med U/G/VG.</p>

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
11	4	3	<p>Ersättning kommer inte att betalas till studenterna för resa och boende vid obligatoriska moment som genomförs på campus. Studenterna avgör själva om de väljer att bosätta sig tillräckligt nära för att slippa extra kostnader för resor och boende. Detta skiljer sig inte från en campusförlagd utbildning.</p>